

Warszawa, dnia 28 marca 2019 r.

Poz. 587

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 26 marca 2019 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 627 oraz z 2019 r. poz. 83 i 504) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwanej dalej „pomocą”, w tym:

- 1) formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy;
- 3) kryteria wyboru operacji;
- 4) przypadki, w których następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy może, na swój wniosek, wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu, oraz warunki i tryb wstąpienia do tego postępowania;
- 5) przypadki, w których następcy prawnemu beneficjenta jest przyznawana pomoc, oraz warunki i tryb przyznania tej pomocy;
- 6) wysokość zmniejszeń kwot pomocy, o których mowa w art. 64 ust. 4 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 549, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1306/2013”.

§ 2. 1. Pomoc jest przyznawana osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej reprezentujących Skarb Państwa w zakresie zarządzania mieniem stanowiącym własność Skarbu Państwa, jeżeli:

- 1) został jej nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, zwany dalej „numerem identyfikacyjnym”;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1250).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 865, Dz. Urz. UE L 256 z 01.10.2015, str. 9, Dz. Urz. UE L 135 z 24.05.2016, str. 1, Dz. Urz. UE L 242 z 09.09.2016, str. 22 i Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15.

- 2) zobowiązała się do wykonania inwestycji, o których mowa w ust. 2, zgodnie z wymogami planu inwestycji zwiększających odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska, o którym mowa w art. 35 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83 i 125), zwanego dalej „planem inwestycji”, sporządzonym przez nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zwanego dalej „nadleśniczym”.

2. Pomoc jest przyznawana w formie ryczałtu, na operację, która obejmuje inwestycje, o których mowa w art. 25 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.³⁾), polegające na:

- 1) przebudowie składu gatunkowego drzewostanu przez:
  - a) wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 50 lat, lub
  - b) dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 21 do 60 lat, wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach, lub
- 2) zróżnicowaniu struktury drzewostanu, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 60 lat, przez wprowadzenie podszytu rozumianego jako dolna warstwa w drzewostanie, złożona z gatunków drzewiastych i krzewiastych, chroniących i uaktywniających glebę, lub
- 3) założeniu remizy rozumianej jako obszar, na którym są wprowadzane gatunki drzew i krzewów o dużym znaczeniu biocenotycznym w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 30 do 60 lat, przy czym remiza powinna być ogrodzona oraz mieć powierzchnię 10 arów, lub
- 4) czyszczeniach późnych rozumianych jako cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanie, w którym średni wiek gatunku panującego w drzewostanie wynosi od 11 do 20 lat, polegające na rozluźnieniu drzewostanu przez usunięcie drzew niepożądanych, lub
- 5) zabiegach ochronnych przed zwierzyną polegających na:
  - a) ogrodzeniu remizy – w przypadku realizacji inwestycji, o której mowa w pkt 3, albo
  - b) zabezpieczeniu drzewek repelentami – w przypadku realizacji inwestycji, o których mowa w pkt 1 i 2, albo
  - c) zabezpieczeniu drzewek osłonkami – w przypadku realizacji inwestycji, o których mowa w pkt 1 i 2.

3. Pomoc jest przyznawana do gruntów, na których są realizowane inwestycje, o których mowa w ust. 2:

- 1) wykazanych w ewidencji gruntów i budynków w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2101 oraz z 2018 r. poz. 650 i 1669) jako las;
- 2) położonych w lesie, dla którego sporządzono uproszczony plan urządzenia lasu, o którym mowa w art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, zwanej dalej „ustawą o lasach”, lub dla którego została wydana decyzja starosty na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, o której mowa w art. 19 ust. 3 ustawy o lasach;
- 3) stanowiących własność podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy albo własność jego małżonka;
- 4) o powierzchni co najmniej 0,1 ha;
- 5) położonych poza obszarami:
  - a) Natura 2000 lub obszarami znajdującymi się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, chyba że planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z planami ochrony albo planami zadań ochronnych tych obszarów, a w przypadku niesporządzenia tych planów – gdy planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów,
  - b) rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, parków narodowych lub obszarami ich otulin, chyba że planowane wykonanie inwestycji nie jest sprzeczne z celami ochrony tych obszarów;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 280 z 24.09.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 367 z 23.12.2014, str. 16, Dz. Urz. UE L 127 z 22.05.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 28 z 04.05.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 350 z 29.12.2017, str. 15, Dz. Urz. UE L 30 z 02.02.2018, str. 6, Dz. Urz. UE L 16 z 18.01.2019, str. 1 i Dz. Urz. UE L 53 z 22.02.2019, str. 14.

- 6) które nie są objęte zobowiązaniem, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 585) oraz § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b lub § 5 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. z 2016 r. poz. 153 i 322, z 2017 r. poz. 2052 oraz z 2018 r. poz. 1068).

§ 3. 1. Pomoc przysługuje:

- 1) według kolejności ustalonej przy zastosowaniu następujących kryteriów wyboru operacji:
  - a) operacje obejmujące inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 3, za które przyznaje się 20 pkt,
  - b) operacje obejmujące inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. b, za które przyznaje się 18 pkt,
  - c) operacje obejmujące inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a lub pkt 2, za które przyznaje się 16 pkt,
  - d) operacje obejmujące inwestycje planowane na gruntach przylegających przynajmniej w części do śródlądowych wód powierzchniowych, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 oraz z 2019 r. poz. 125 i 534), za które przyznaje się 14 pkt,
  - e) operacje obejmujące inwestycje planowane na gruntach położonych w lasach uznanych za lasy szczególnie chronione, o których mowa w art. 15 ustawy o lasach, za które przyznaje się 12 pkt,
  - f) operacje obejmujące inwestycje planowane na gruntach położonych przynajmniej w części na obszarach parków narodowych lub rezerwatów przyrody lub obszarach Natura 2000, za które przyznaje się 10 pkt,
  - g) operacje obejmujące inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 4, za które przyznaje się 9 pkt,
  - h) operacje obejmujące inwestycje planowane na gruntach położonych przynajmniej w części na obszarach zagrożonych erozją wodną określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie norm w zakresie dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (Dz. U. poz. 344, z 2016 r. poz. 330 oraz z 2018 r. poz. 532 i 1444), za które przyznaje się 8 pkt,
  - i) operacje obejmujące inwestycje planowane na gruntach położonych przynajmniej w części na obszarach ONW określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 329, z późn. zm.⁴⁾), za które przyznaje się 6 pkt;
- 2) jeżeli operacja uzyskała co najmniej 8 punktów.

2. Przy ustalaniu spełnienia kryteriów wyboru operacji obejmujących inwestycje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. d, uznaje się, że inwestycje są planowane na gruntach przylegających przynajmniej w części do śródlądowych wód powierzchniowych, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, jeżeli przynajmniej w części są one położone w pasie o szerokości 5 m od krawędzi brzegu tych wód.

3. W pierwszej kolejności pomoc przysługuje tym podmiotom, których operacje uzyskały największą sumę punktów.

4. Jeżeli na podstawie ust. 1–3 nie można ustalić kolejności przysługiwania pomocy, w pierwszej kolejności pomoc przysługuje temu podmiotowi, który ubiega się o przyznanie pomocy w niższej wysokości.

§ 4. 1. Plan inwestycji, oprócz elementów określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, powinien zawierać:

- 1) następujące dane dotyczące podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy realizującego plan inwestycji:
  - a) imię i nazwisko albo nazwę,
  - b) określenie miejsca zamieszkania i adresu albo siedziby i adresu,
  - c) numer identyfikacyjny;

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. poz. 1127, z 2010 r. poz. 219 i 1185, z 2011 r. poz. 286, z 2012 r. poz. 272, z 2014 r. poz. 323 oraz z 2015 r. poz. 347.

- 2) podpis nadleśniczego, który sporządził plan inwestycji;
- 3) dokumenty dołączone przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy do wniosku o sporządzenie planu inwestycji.

2. Dokumentami, o których mowa w ust. 1 pkt 3, są:

- 1) wypis z ewidencji gruntów i budynków dotyczący działek ewidencyjnych, na których będą realizowane inwestycje;
- 2) wypis z uproszczonego planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 19 ust. 2 ustawy o lasach, lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, o której mowa w art. 19 ust. 3 tej ustawy;
- 3) oświadczenie podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o powierzchni gruntów, na których będą realizowane inwestycje, zawierające numery działek ewidencyjnych, na których są położone te grunty;
- 4) zaświadczenie starosty sprawującego nadzór nad gospodarką leśną w drzewostanie, w którym są planowane inwestycje, potwierdzające, że inwestycje te nie są sprzeczne z ustaleniami uproszczonego planu urządzenia lasu, o którym mowa w art. 19 ust. 2 ustawy o lasach, lub decyzją starosty wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu, o której mowa w art. 19 ust. 3 tej ustawy;
- 5) materiał graficzny, o którym mowa w art. 72 ust. 3 rozporządzenia nr 1306/2013, wraz z kartą informacyjną, udostępnione przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwaną dalej „Agencją”;
- 6) kopia części mapy ewidencyjnej gruntów i budynków, która obejmuje grunty przeznaczone do wykonania inwestycji, z naniesionymi granicami tych gruntów, albo jej powiększenie;
- 7) opinia właściwego dyrektora parku narodowego o braku sprzeczności inwestycji z celami ochrony danego obszaru – w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji położonego w parku narodowym lub na obszarze jego otuliny, również w przypadku gdy ten grunt jest położony w granicach obszaru Natura 2000 lub obszaru znajdującego się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody;
- 8) opinia regionalnego dyrektora ochrony środowiska o braku sprzeczności inwestycji z:
  - a) celami ochrony danego obszaru – w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji położonego w rezerwacie przyrody lub parku krajobrazowym lub na obszarze ich otulin,
  - b) planami ochrony albo planami zadań ochronnych danego obszaru, albo celami ochrony danego obszaru, jeżeli dla tego obszaru nie został sporządzony plan ochrony i plan zadań ochronnych – w przypadku gruntu przeznaczonego do wykonania inwestycji położonego na obszarze Natura 2000 lub obszarze znajdującym się na liście, o której mowa w art. 27 ust. 3 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w pkt 7.

3. Agencja udostępnia materiał graficzny, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy, wraz z kartą informacyjną, na wniosek tego podmiotu złożony do kierownika biura powiatowego Agencji na formularzu opracowanym przez tę Agencję. We wniosku tym podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy określa działki ewidencyjne, na których planuje realizację inwestycji.

4. Na materiale graficznym, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, udostępnionym przez Agencję podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy wskazuje działki ewidencyjne, na których jest planowana realizacja inwestycji, oraz zaznacza granice tych inwestycji.

5. Karta informacyjna zawiera informacje dotyczące gruntu, do którego podmiot, o którym mowa w ust. 3, zamierza ubiegać się o przyznanie pomocy, w tym co najmniej:

- 1) powierzchnię działek ewidencyjnych;
- 2) wskazanie, czy:
  - a) grunt ten jest położony na obszarach, o których mowa w § 2 ust. 3 pkt 5 oraz w § 3 ust. 1 pkt 1 lit. h,
  - b) na tym gruncie:
    - występują śródładowe wody powierzchniowe, o których mowa w art. 21 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, lub grunt ten przylega przynajmniej w części do tych wód,
    - występuje nachylenie terenu powyżej 12°, z tym że za grunt o tym nachyleniu uznaje się grunt, gdy przynajmniej część terenu na tym gruncie ma nachylenie powyżej 12°.

6. Podmiot, dla którego został sporządzony plan inwestycji, przechowuje ten plan przez 5 lat od dnia wypłaty pomocy, a nadleśniczy przechowuje jego kopię przez 5 lat od dnia sporządzenia tego planu.

§ 5. Pomoc jednemu podmiotowi ubiegającemu się o przyznanie pomocy może być przyznana w całym okresie programowania do powierzchni nie większej niż 20 ha.

§ 6. 1. Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn stawek pomocy oraz powierzchni gruntu, do którego przysługuje pomoc, z tym że w przypadku pomocy z tytułu wykonania:

- 1) ogrodzenia remizy – jako iloczyn stawki pomocy oraz długości tego ogrodzenia;
- 2) inwestycji, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 3 – jako stawka pomocy na tę inwestycję.

2. Wysokość stawek pomocy jest określona w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 7. 1. W przypadku ogłoszenia w danym roku przez Prezesa Agencji naboru wniosków o przyznanie pomocy, wniosek o przyznanie pomocy składa się do kierownika biura powiatowego Agencji w terminie określonym w tym ogłoszeniu.

2. W ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 1, określa się dzień rozpoczęcia i zakończenia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, z tym że termin ten nie może być krótszy niż 2 tygodnie oraz nie dłuższy niż 6 tygodni.

3. Ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy Prezes Agencji podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu krajowym oraz w siedzibie Agencji, oddziałów regionalnych i biur powiatowych Agencji, w terminie co najmniej miesiąca przed dniem rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

4. Na podstawie jednego wniosku o przyznanie pomocy można ubiegać się o przyznanie pomocy do gruntów objętych jednym planem inwestycji.

5. Wniosek o przyznanie pomocy, poza elementami podania określonymi w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem adresu, zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON), jeżeli został nadany, a w przypadku osoby fizycznej również numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL), natomiast jeżeli osoba ta nie posiada obywatelstwa polskiego – kod kraju, numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 2) numer identyfikacyjny;
- 3) dane niezbędne do ustalenia wysokości pomocy;
- 4) termin wykonania inwestycji zgodny z planem inwestycji;
- 5) informację o załącznikach;
- 6) oświadczenia i zobowiązania związane z pomocą.

6. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się:

- 1) kopię planu inwestycji, potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez nadleśniczego, który sporządził ten plan;
- 2) dokumenty potwierdzające własność gruntów, na których będzie wykonywana inwestycja;
- 3) pisemną zgodę na realizację inwestycji:
  - a) pozostałych współwłaścicieli gruntu, jeżeli grunt ten stanowi przedmiot współwłasności,
  - b) małżonka właściciela gruntu, jeżeli grunt ten stanowi własność tego małżonka.

7. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy może dokonać zmiany złożonego wniosku o przyznanie pomocy:

- 1) w wyniku której nastąpi zwiększenie pomocy lub która wpłynie na spełnienie kryteriów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, najpóźniej 21 dni przed terminem podania do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informacji, o której mowa w § 8 ust. 4, lub

- 2) do dnia poprzedzającego dzień, w którym został on powiadomiony przez Agencję o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu, o której mowa w art. 59 ust. 1 rozporządzenia nr 1306/2013, lub wizyty, o której mowa w art. 48 ust. 5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69, z późn. zm.⁵⁾).

§ 8. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania pomocy, jeżeli:

- 1) nie są spełnione warunki określone w § 2 lub
- 2) suma punktów przyznanych operacji jest niższa niż liczba punktów określona w § 3 ust. 1 pkt 2.

2. Ustalając sumę punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, uwzględnia się wnioski o przyznanie pomocy złożone w terminie określonym i w sposób określony w § 7.

3. Punkty z tytułu kryteriów wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych zawartych we wniosku o przyznanie pomocy. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie zawiera danych niezbędnych do przyznania punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, punktów nie przyznaje się.

4. Prezes Agencji, w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej administrowanej przez Agencję, informację o kolejności przysługiwania pomocy w województwie mazowieckim i łącznie w pozostałych województwach.

5. W przypadku gdy:

- 1) są spełnione warunki określone w § 2,
- 2) suma punktów uzyskanych przez operację nie jest niższa niż liczba punktów określona w § 3 ust. 1 pkt 2

– kierownik biura powiatowego Agencji, w terminie 7 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 4, wydaje postanowienie o spełnieniu warunków przyznania pomocy i uzyskaniu przez operację co najmniej takiej sumy punktów.

6. Postanowienie, o którym mowa w ust. 5, zawiera pouczenie o warunkach dotyczących formy, sposobu i terminu poinformowania Agencji o wykonanej inwestycji oraz informację o obowiązku, o którym mowa w części 1 pkt 2.2 lit. b załącznika III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 18, z późn. zm.⁶⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 808/2014”.

§ 9. 1. Inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2, wykonuje się po otrzymaniu postanowienia, o którym mowa w § 8 ust. 5, w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania tego postanowienia.

2. Inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1–3, wykonuje się przy użyciu sadzonek drzew i krzewów gatunków i rodzajów rodzimych, które są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia, zgodnie z:

- 1) wymogami planu inwestycji;
- 2) liczbą sadzonek drzew na hektar określoną w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

3. Beneficjent przechowuje dowody zakupu:

- 1) sadzonek przeznaczonych do wykonania inwestycji, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1–3, wraz z etykietą dostawcy zarejestrowanego w rejestrze dostawców, o którym mowa w ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o leśnym materiale rozmnożeniowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 116 oraz z 2018 r. poz. 1669),
- 2) materiałów użytych do zabezpieczenia drzewek – w przypadku wykonania inwestycji, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 5

– przez 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

⁵⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 225 z 19.08.2016, str. 50, Dz. Urz. UE L 170 z 01.07.2017, str. 87, Dz. Urz. UE L 178 z 11.07.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 119 z 15.05.2018, str. 29 i Dz. Urz. UE L 125 z 22.05.2018, str. 1.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2016, str. 33, Dz. Urz. UE L 308 z 16.11.2016, str. 5 i Dz. Urz. UE L 194 z 31.07.2018, str. 44.

§ 10. 1. Podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy:

- 1) informuje nadleśniczego o wykonaniu inwestycji, o których mowa w § 2 ust. 2, na piśmie, w terminie 7 dni od dnia wykonania inwestycji,
- 2) składa kierownikowi biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie pomocy, oświadczenie o wykonaniu inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie 7 dni od dnia uzyskania tego zaświadczenia

– nie później jednak niż w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia, o którym mowa w § 8 ust. 5.

2. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy nie złożył oświadczenia o wykonaniu inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia, o którym mowa w § 8 ust. 5, kierownik biura powiatowego Agencji wzywa ten podmiot, na piśmie, do złożenia tego oświadczenia wraz z tym zaświadczeniem, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 11. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy:

- 1) nie wykonał inwestycji, o których mowa w § 2 ust. 2:
  - a) zgodnie z wymogami planu inwestycji, lub
  - b) pkt 1–3, przy użyciu liczby sadzonek drzew na hektar określonej w załączniku nr 4 do rozporządzenia, z tolerancją do 10% – w przypadku realizacji tych inwestycji lub
- 2) nie założył remizy o powierzchni 10 arów, z tolerancją do 10% – w przypadku realizacji inwestycji, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 3, lub
- 3) nie posiada dokumentów, o których mowa w § 9 ust. 3

– kierownik biura powiatowego Agencji wzywa ten podmiot, na piśmie, odpowiednio do wykonania inwestycji zgodnie z wymogami planu inwestycji lub zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 2, lub do założenia remizy o powierzchni 10 arów oraz do złożenia oświadczenia o wykonaniu tych czynności lub dostarczenia dokumentów, o których mowa w § 9 ust. 3, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 12. 1. Kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, odmawia przyznania pomocy, jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy:

- 1) pomimo wezwania, o którym mowa w § 10 ust. 2, nie złożył w terminie określonym w tym przepisie oświadczenia lub zaświadczenia, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2, lub
- 2) pomimo wezwania, o którym mowa w § 11, nie wykonał w terminie określonym w tym przepisie czynności wskazanych w tym wezwaniu, z tym że odmawia się przyznania pomocy jedynie do tej części gruntu, w odniesieniu do której nie wykonał tych czynności, lub do tej części przeznaczanej na ogrodzenie remizy, na której nie zostało ono wykonane zgodnie z wymogami planu inwestycji.

2. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy:

- 1) złożył oświadczenie i zaświadczenie, o których mowa w § 10 ust. 1 pkt 2:
  - a) w terminie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia, o którym mowa w § 8 ust. 5, albo
  - b) po upływie 10 miesięcy od dnia otrzymania postanowienia, o którym mowa w § 8 ust. 5, lecz przed dokonaniem wezwania na podstawie § 10 ust. 2, albo
  - c) w terminie określonym w § 10 ust. 2, oraz
- 2) wykonał inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2:
  - a) zgodnie z wymogami planu inwestycji,
  - b) pkt 1–3, przy użyciu liczby sadzonek drzew na hektar określonej w załączniku nr 4 do rozporządzenia, z tolerancją do 10% – w przypadku realizacji tych inwestycji, oraz
- 3) założył remizę o powierzchni 10 arów, z tolerancją do 10% – w przypadku realizacji inwestycji, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 3

– kierownik biura powiatowego Agencji, w drodze decyzji, przyznaje pomoc, w terminie 60 dni od dnia złożenia tego oświadczenia.

3. Pomoc wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pomocy stała się ostateczna.

§ 13. 1. W przypadku śmierci podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie pomocy, spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy może wstąpić do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce zmarłego podmiotu, jeżeli nabył w wyniku dziedziczenia własność gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pomocy.

2. Spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy na miejsce zmarłego podmiotu na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o nadanie numeru identyfikacyjnego.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy dołącza:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, albo
- 2) oświadczenie tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierające wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, którego jest spadkobiercą – w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, albo
- 3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 21 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 6

– oświadczenia pozostałych spadkobierców podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy o wyrażeniu zgody na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce zmarłego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy i przyznanie temu spadkobiercy pomocy.

8. Zgoda, o której mowa w ust. 7, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

9. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten podmiot złożył wniosek o przyznanie pomocy.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, decyzję w sprawie o przyznanie pomocy spadkobiercy podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy wydaje się po złożeniu przez tego spadkobiercę odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

11. Przepisy ust. 1–4 i 9 stosuje się odpowiednio w przypadku śmierci podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, który złożył wniosek o przyznanie pomocy obejmujący grunty stanowiące własność jego małżonka, przy czym:

- 1) do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy na miejsce zmarłego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy może wstąpić właściciel tych gruntów;
- 2) do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się odpis skrócony aktu zgonu podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy.

12. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność lub współwłasność gruntów, które były objęte wnioskiem o przyznanie pomocy złożonym przez ten podmiot, przepisy ust. 1–10 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 13 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie pomocy, następca prawny tego podmiotu może wstąpić do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce tego podmiotu, jeżeli nabył w wyniku tego następstwa własność gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pomocy.

2. Następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy na miejsce tego podmiotu na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o nadanie takiego numeru.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten podmiot złożył wniosek o przyznanie pomocy.

§ 15. 1. W przypadku przeniesienia, w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, własności gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pomocy złożonym przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy, w okresie od dnia złożenia tego wniosku do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie pomocy, nowy właściciel tych gruntów może wstąpić do toczącego się postępowania w tej sprawie na miejsce podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy.

2. Nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy na wniosek złożony w terminie 3 miesięcy od dnia przeniesienia własności tych gruntów.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny albo dołącza do tego wniosku kopię wniosku o nadanie takiego numeru.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, nowy właściciel gruntów, o których mowa w ust. 1, dołącza umowę sprzedaży lub inną umowę, w wyniku której została na niego przeniesiona własność tych gruntów, albo kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

6. Jeżeli własność gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pomocy złożonym przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy została przeniesiona na rzecz kilku podmiotów, współwłaściciel tych gruntów wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oświadczenia pozostałych współwłaścicieli tych gruntów o wyrażeniu zgody na wstąpienie tego współwłaściciela na miejsce podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy i przyznanie temu współwłaścicielowi pomocy.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, nowy właściciel gruntów objętych wnioskiem o przyznanie pomocy złożonym przez podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy składa do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten podmiot złożył wniosek o przyznanie pomocy.

§ 16. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pomocy beneficjent, do którego ta decyzja została skierowana, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania.

2. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie pomocy beneficjent, do którego ta decyzja została skierowana, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu beneficjentowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, w odniesieniu do którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. Należności z tytułu pomocy przyznanej w decyzji, o której mowa w ust. 1, są przedmiotem dziedziczenia.

5. W przypadku gdy w decyzji, o której mowa w ust. 1, została przyznana pomoc, to pomoc jest wypłacana spadkobiercy.

6. Jeżeli pomoc nie została przekazana na rachunek bankowy beneficjenta lub jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę pomocy do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten beneficjent złożył wniosek o przyznanie pomocy, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku – w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia, albo
- 2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza – w terminie 14 dni od dnia wpisu aktu poświadczenia dziedziczenia do rejestru aktów poświadczenia dziedziczenia, albo
- 3) oświadczeniem tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierającym wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy, którego jest spadkobiercą, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku

– jednak nie później niż przed upływem 6 miesięcy od dnia doręczenia temu beneficjentowi decyzji, o której mowa w ust. 1.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 3, spadkobierca beneficjenta składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

8. Jeżeli pomoc nie została przekazana na rachunek bankowy beneficjenta, o którym mowa w ust. 2, lub jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej jego następcą prawnym, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji, o której mowa w ust. 2, składa wniosek o wypłatę pomocy do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego ten beneficjent złożył wniosek o przyznanie pomocy, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia temu beneficjentowi tej decyzji.

9. Do wniosku, o którym mowa w ust. 8, następca prawny beneficjenta dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

10. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca występujący z wnioskiem, o którym mowa w ust. 6:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 7

– oświadczenia pozostałych spadkobierców o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy pomocy.

11. Zgoda, o której mowa w ust. 10, nie jest wymagana, jeżeli miałyby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 6, został złożony przez spadkobiercę będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

12. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę pomocy, kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie wypłaty pomocy.

13. W przypadku gdy wniosek o wypłatę pomocy nie został złożony albo jeżeli została wydana decyzja o odmowie wypłaty pomocy, decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wygasają z mocy prawa.

14. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci beneficjenta nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, własność gruntów lub współwłasność gruntów, do których została przyznana temu beneficjentowi pomoc, przepisy ust. 1, 3–7 i 10–13 stosuje się odpowiednio.

§ 17. Jeżeli zostanie stwierdzone, że obowiązek, o którym mowa w części 1 pkt 2.2 lit. b załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014, nie został spełniony, pomoc przysługuje w wysokości zmniejszonej o 1%.

§ 18. 1. Beneficjent zwraca pomoc, jeżeli nie zachował trwałości operacji zgodnie z art. 71 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.⁷⁾), w szczególności jeżeli przed upływem 5 lat od dnia wypłaty tej pomocy:

- 1) wykonane inwestycje, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1–3, zostały zlikwidowane;
- 2) przeniósł własność gruntów na rzecz innego podmiotu w wyniku umowy sprzedaży lub innej umowy, a podmiot, który nabył własność tych gruntów, nie utrzymał celu operacji do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, beneficjent zwraca jedynie część pomocy wypłaconą do tej części gruntu, na którym inwestycja, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 1–3, została zlikwidowana.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, beneficjent zwraca jedynie część pomocy wypłaconą do tej części gruntów, których własność lub współwłasność została przeniesiona na rzecz podmiotu, który nie utrzymał inwestycji do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

4. Beneficjent zwraca pomoc na inwestycję, o której mowa w § 2 ust. 2 pkt 3, w części przeznaczonej na ogrodzenie remizy, jeżeli nie utrzymał tego ogrodzenia do dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wypłaty pomocy, lub siatka użyta do ogrodzenia nie spełniała wymagań określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia w okresie 5 lat od dnia wypłaty pomocy.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *J. Ardanowski*

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 335 z 15.12.2017, str. 1 i Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1.

ELEMENTY PLANU INWESTYCJI

A. ELEMENTY PLANU INWESTYCJI NIEBĘDĄCE WYMOGAMI TEGO PLANU

1. Dane dotyczące gruntu, z wyszczególnieniem:

- 1) nazwy województwa, gminy oraz obrębu geodezyjnego;
- 2) danych dotyczących gruntu, na którym są realizowane poszczególne rodzaje inwestycji, zgodnie z tabelą nr 1.

**TABELA 1. DANE DOTYCZĄCE GRUNTU, NA KTÓRYM SĄ REALIZOWANE
POSZCZEGÓLNE RODZAJE INWESTYCJI**

Numer działki ewidencyjnej, na której jest realizowana inwestycja	Powierzchnia, na której jest realizowana inwestycja (ha) lub długość ogrodzenia remizy (mb) ¹⁾	Rodzaj inwestycji	Średni wiek drzewostanu ²⁾	Termin wykonania inwestycji ³⁾	Uwagi
		Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie			
		Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach			
		Zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu			
		Założenie remizy			
		Czyszczenia późne			
		Zabezpieczenie drzewek repelentami			
		Zabezpieczenie drzewek osłonkami			

		Ogrodzenie remiz – ogrodzenie siatką metalową o wysokości minimum 2 m			
--	--	--	--	--	--

¹⁾ Podać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

²⁾ Średni wiek drzewostanu – średni wiek gatunku panującego w drzewostanie.

³⁾ Podać rok oraz miesiąc, do końca którego powinna zostać wykonana inwestycja, biorąc pod uwagę, że ostateczny termin na złożenie oświadczenia o wykonaniu inwestycji, zgodnie z wymogami planu inwestycji, wraz z zaświadczeniem nadleśniczego potwierdzającym ten fakt, upływa w terminie określonym w § 9 ust. 1 rozporządzenia.

2. Określenie składu gatunkowego dla poszczególnych inwestycji, zgodnie z tabelą nr 2.

**TABELA 2. SKŁAD GATUNKOWY DLA POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW
INWESTYCJI**

Rodzaj inwestycji		Powierzchnia, na której są wprowadzane gatunki i rodzaje drzew i krzewów					Powierzchnia, na której jest realizowana inwestycja	Numer działki ewidencyjnej, na której jest realizowana inwestycja
		ha	ha	ha	ha	ha		
Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie	gatunek							
	powierzchnia							
Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach	gatunek							
	powierzchnia							
Zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu	gatunek							
	powierzchnia							
Założenie remizy	gatunek							
	powierzchnia							

3. Określenie powierzchni luk podlegających dolesieniu, zgodnie z tabelą nr 3.

TABELA 3. POWIERZCHNIA LUK PODLEGAJĄCYCH DOLESIENIU

Numer działki ewidencyjnej, na której jest realizowana inwestycja	Powierzchnia luk w drzewostanie	Rodzaj procesu chorobowego
	ha	

4. Określenie odległości między sadzonkami drzew i krzewów (więźby), warunków techniczno-produkcyjnych sadzonek oraz liczby sadzonek na hektar potrzebnych do wprowadzenia drugiego piętra w drzewostanie, podszytu, dolesienia luk lub założenia remizy, zgodnie z tabelą nr 4.

TABELA 4. LICZBA SADZONEK, W PRZYPADKU WPROWADZENIA DRUGIEGO PIĘTRA W DRZEWOSTANIE, PODSZYTU, DOLESIENIA LUK LUB ZAŁOŻENIA REMIZY

Numer działki ewidencyjnej, na której jest realizowana inwestycja	Rodzaj inwestycji	Gatunek	Wiek sadzonek	Przyjęta więźba sadzenia dla sadzonek	Powierzchnia inwestycji	Liczba sadzonek dla poszczególnych inwestycji	Liczba sadzonek na 1 ha
					ha	tys. szt.	tys. szt /ha
	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie						
	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach						
	Zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu						
	Założenie remizy						

5. Informacje dotyczące wykonania poszczególnych rodzajów inwestycji, obejmujące w szczególności:

- 1) przygotowanie gleby pod wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie, podszytu, dolesienie luk lub założenie remizy, w tym:
  - a) sposobu przygotowania gleby,
  - b) wymagań, jakie powinien spełniać sprzęt służący do przygotowania gleby,
  - c) określenia terminu przygotowania gleby;
- 2) sadzenie sadzonek drzew i krzewów, w tym:

- a) metody sadzenia drzew i krzewów poszczególnych gatunków,
  - b) określenia terminu i kolejności sadzenia:
    - na poszczególnych gruntach,
    - poszczególnych gatunków drzew i krzewów;
  - 3) czynności wykonywanych w ramach czyszczeń późnych;
  - 4) zabezpieczenia pniaków po wyciętych drzewach.
6. Część graficzna planu sporządzona na kopii części mapy ewidencji gruntów i budynków albo jej powiększeniu zawiera:
- 1) granice gruntów przeznaczonych do wykonania poszczególnych inwestycji;
  - 2) granice występowania luk podlegających dolesieniu;
  - 3) granice projektowanych remiz.

B. WYMOGI PLANU INWESTYCJI

1. Określenie powierzchni gruntu, długości ogrodzenia oraz remiz, stanowiących podstawę do obliczenia pomocy, zgodnie z tabelą nr 5.

TABELA 5. RODZAJ INWESTYCJI

Lp.	Rodzaj inwestycji	Jednostka miary	Powierzchnia/Długość/Liczba
1.	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie		
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	ha	
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}		
2.	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach		
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	ha	
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}		
3.	Zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu		
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	ha	
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}		
4.	Założenie remizy	sztuk	
5.	Czyszczenia późne		
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	ha	
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}		
6.	Zabiegi ochronne przed zwierzyną, w przypadku wprowadzania drugiego piętra w drzewostanie lub podszytu, lub dolesiania luk, lub założenia remizy		
A.	Zabezpieczenie drzewek repelentami	ha	
B.	Zabezpieczenie drzewek osłonkami		
C.	Ogrodzenie remiz –siatką metalową o wysokości minimum 2 m	mb	

¹⁾ Zgodnie z § 4 ust. 5 pkt 2 lit. b tiret drugie rozporządzenia za grunt o tym nachyleniu uznaje się grunt, gdy przynajmniej część terenu na tym gruncie ma nachylenie powyżej 12°.

2. Określenie regionalizacji nasiennej sadzonek potrzebnych do wprowadzenia drugiego piętra w drzewostanie, podszytu, dolesienia luk lub założenia remizy, zgodnie z tabelą nr 6.

TABELA 6. WYMOGI WYNIKAJĄCE Z REGIONALIZACJI NASIENNEJ

Gatunek	Wymogi wynikające z regionalizacji nasiennej	
	Region pochodzenia leśnego materiału podstawowego ¹⁾	Region pochodzenia zastępczy ²⁾
Razem		

¹⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. poz. 1425).

²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykorzystywania leśnego materiału rozmnożeniowego poza regionem pochodzenia (Dz. U. poz. 1328).

3. Informacje dotyczące wykonania zabiegów ochronnych, w tym o:

- 1) długości ogrodzenia siatką metalową o wysokości minimum 2 m oraz terminie utrzymania tego ogrodzenia, z tym że ogrodzenie wykonuje się niezwłocznie po wykonaniu remizy i utrzymuje minimum przez 5 lat od dnia wypłaty pomocy – w przypadku ogrodzenia remizy;
- 2) powierzchni, na której przewidziano zastosowanie repelentów, oraz terminie ich zastosowania – w przypadku zastosowania repelentów;
- 3) powierzchni, na której przewidziano zastosowanie indywidualnych osłonek – w przypadku zastosowania indywidualnych osłonek.

WYSOKOŚĆ STAWEK POMOCY

Lp.	Rodzaj inwestycji	Stawki pomocy
1.	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie	
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	8 137 zł/ha
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}	9 249 zł/ha
2.	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach	
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	12 538 zł/ha
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}	14 213 zł/ha
3.	Zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu	
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	4 610 zł/ha
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}	5 210 zł/ha
4.	Założenie remizy	848 zł/inwestycję
5.	Czyszczenia późne	
A.	Na gruntach w warunkach korzystnych	764 zł/ha
B.	Na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12 ^{o1)}	917 zł/ha
6.	Zabiegi ochronne przed zwierzyną, w przypadku wprowadzania drugiego piętra w drzewostanie lub podszytu, lub dolesiania luk, lub założenia remizy	
A.	Zabezpieczenie drzewek repelentami	424 zł/ha
B.	Zabezpieczenie drzewek osłonkami	1 488 zł/ha
C.	Ogrodzenie remizy – siatką metalową o wysokości minimum 2 m	8,82 zł/mb

¹⁾ Zgodnie z § 4 ust. 5 pkt 2 lit. b tiret drugie rozporządzenia za grunt o tym nachyleniu uznaje się grunt, gdy przynajmniej część terenu na tym gruncie ma nachylenie powyżej 12°.

GATUNKI I RODZAJE RODZIMYCH DRZEW I KRZEWÓW WYKORZYSTYWANYCH DO REALIZACJI
INWESTYCJI, O KTÓRYCH MOWA W § 2 UST. 2 PKT 1–3 ROZPORZĄDZENIA

1. Gatunki drzew objęte regionalizacją nasienną:

- 1) Jodła pospolita (Jd);
- 2) Modrzew europejski (Md);
- 3) Sosna zwyczajna (So);
- 4) Świerk pospolity (Św);
- 5) Buk zwyczajny (Bk);
- 6) Brzoza brodawkowata (Brz);
- 7) Dąb bezszypułkowy (Dbbs);
- 8) Dąb szypułkowy (Dbs);
- 9) Olsza czarna (Olcz).

2. Gatunki i rodzaje drzew nieobjęte regionalizacją nasienną:

- 1) Grab zwyczajny (Gb);
- 2) Jesion wyniosły (Js);
- 3) Klon jawor (Jw);
- 4) Klon zwyczajny (Kl);
- 5) Lipa drobnolistna (Lp);
- 6) Wiązy (Wz).

3. Gatunki i rodzaje drzew domieszkowych i biocenotycznych:

- 1) Bez czarny;
- 2) Bez koralowy;
- 3) Brzoza omszona;
- 4) Czeremcha pospolita;
- 5) Czereśnia ptasia;
- 6) Dereń świdwa;
- 7) Głóg dwuszyjkowy;
- 8) Głóg jednoszyjkowy;
- 9) Grusza pospolita;

- 10) Jabłoń dzika;
- 11) Jałowiec pospolity;
- 12) Jarząb pospolity;
- 13) Kalina koralowa;
- 14) Klon polny;
- 15) Kruszyna pospolita;
- 16) Leszczyna pospolita;
- 17) Lipa szerokolistna;
- 18) Olsza szara;
- 19) Porzeczka agrest;
- 20) Porzeczka alpejska;
- 21) Porzeczka czerwona;
- 22) Róża dzika;
- 23) Suchodrzew czarny;
- 24) Suchodrzew zwyczajny;
- 25) Szakłak pospolity;
- 26) Topole rodzime;
- 27) Trzmielina brodawkowata;
- 28) Trzmielina zwyczajna;
- 29) Wierzby rodzime.

4. Gatunki i rodzaje drzew biocenotycznych wprowadzanych w remizach:

- 1) Berberys zwyczajny;
- 2) Bez czarny;
- 3) Bez koralowy;
- 4) Brzoza brodawkowata;
- 5) Buk pospolity;
- 6) Czereśnia ptasia;
- 7) Dąb bezszypułkowy;
- 8) Dąb szypułkowy;
- 9) Dereń świdwa;
- 10) Głóg;
- 11) Grab pospolity;
- 12) Grusza pospolita;

- 13) Irgi rodzime;
- 14) Jabłoń dzika;
- 15) Jałowiec pospolity;
- 16) Jarząb pospolity;
- 17) Klon;
- 18) Kruszyna pospolita;
- 19) Ligustr pospolity;
- 20) Lipa drobnolistna;
- 21) Leszczyna pospolita;
- 22) Olcha szara;
- 23) Porzeczka czarna;
- 24) Róża dzika;
- 25) Suchodrzew pospolity;
- 26) Śliwa tarnina;
- 27) Świerk pospolity;
- 28) Wierzby rodzime.

LICZBA SADZONEK DRZEW NA HEKTAR W RAMACH POSZCZEGÓLNYCH INWESTYCJI

Lp.	Rodzaj inwestycji	Liczba sadzonek
1	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez wprowadzenie drugiego piętra w drzewostanie	4 tys./ha
2	Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu przez dolesianie luk powstałych w wyniku procesu chorobowego	6 tys./ha
3	Zróżnicowanie struktury drzewostanu przez wprowadzenie podszytu	2,5 tys./ha
4	Założenie remizy	400/0,10 ha